

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.VIII.20.598/2007/7.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Czugler Péter ügyvéd által képviselt letevőnek a dr. Kiss M. Tibor ügyvéd által képviselt jogosult ellen letét elfogadása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 18.Gpk.40.521/2006. számon megindított, és a Fővárosi Ítéltábla 2006. szeptember 7-én 16.Gpkf.44.059/2006/4. számon hozott jogerős végzésével befejezett ügyében a letevő 16. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán tárgyaláson kívüli eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős végzést hatályában fenntartja.

Kötelezi a letevőt, hogy a jogosultnak 15 napon belül fizessen meg 150.000,- (Egyszázötvenezer) forint + ÁFA felülvizsgálati perköltséget. A letevő a felülvizsgálati perköltségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

A letevő a jogosult javára bírósági letétbe helyezett 704.856.545,- forint teljesítési letétként történő elfogadását és az általa megjelölt per jogerős befejezéséig, illetve a megjelölt kifizetési feltétel megvalósulásának az igazolásáig az összeg őrzési letétként való kezelését kérte.

Kérelme indokaként előadta, hogy a jogosult jogelődjével kölcsönszerződést kötött, majd 2005. július 29-én közölte a jogosulttal, hogy a vele, illetve jogelődjével kötött valamennyi szerződést semmisnek tekinti. Másodlagosan a szerződéseket megtámadta, egyben a jogosulttal szemben 1.190.831.102,- forint összegű kártérítési igényt érvényesített, amit beszámított a vele szemben fennálló követelésbe. Kérelmét a Ptk. 296. § (2) bekezdésére, 284. §-ára, 298. §-ára és a 27/2003. (VII.2.) IM rendelet 1. § a) pontjára, illetve 1. § b) pontjára alapította.

Az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság által helybenhagyott végzésével a befizetett összeg teljesítési - őrzési - letétként történő elfogadását megtagadta. Az elsőfokú végzés indokai szerint a letevő nem valószínűsítette, hogy a beszámítás jogalapjában ésösszezszerűségében megalapozott volt, tehát a beszámítással a teljesítés a részéről megtörtént. A bíróság azt is kifejtette, hogy a beszámítás nem olyan teljesítés, ami a jogosult nyugtaadási kötelezettségét vonja maga után, és nem azonos jellegű teljesítés a hitel visszafizetésével. Az őrzési letét elfogadásának a megtagadása a teljesítési letétre vonatkozó rendelkezésből következett.

A letevő fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú végzés indokait kiegészítve kifejtette, hogy a jogosultat szerződésszerű teljesítés hiányában nyugtaadási kötelezettség nem terhelte, tehát nem esett késedelembe és ezért a letéttel való teljesítésnek sem lehetett helye.

A jogerős végzés ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a letevő elsődlegesen a végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan kérelmének helytadó határozat hozatalát kérte.

Sérrelmezte annak figyelmen kívül hagyását, hogy adott esetben a teljesítésre a Ptk. 237. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni. Az eredeti állapot helyreállítása körében a beszámítás lehetősége fennáll. A beszámítás teljesítésnek minősül. Előadta, hogy a vonatkozó IM rendelet 19. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek eleget tett, mert a letét okát és célját megjelölte. A letét elfogadása iránti kérelem elbírálása során nincs jelentősége annak, hogy a folyamatban lévő perben az érvénytelenségről, az elállásról és a beszámításról milyen ítéleti döntés születik. Hivatkozása szerint csak a letéti teljesítéssel tudta volna elérni, hogy a jogosult javára bejegyzett jelzálogjogtól az ingatlanát tehermentesítse, illetve a jogosult inkasszóitól szabaduljon.

A jogosult felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy jelenleg már nincs olyan teljesítési kötelezettség, melyet bírósági letétbe helyezés útján lehetne és kellene teljesíteni. A letevő ugyanis a támadott végzés jogerőre emelkedése után teljes tartozását megfizette, erre tekintettel a jogosult a jelzálogjog törléséhez a hozzájáruló nyilatkozatát megadta és a jelzálogjog törlésre került. Amellett, hogy ily módon a letétbehelyezés oka foggyottá vált, annak törvényi feltételei is hiányoznak. Vitatta a letevő álláspontját, amely szerint a beszámítás teljesítésnek minősült. Teljesítés hiányában a jogosultat nyugtaadási kötelezettség nem terhelte, ezért nem esett

késedelembe. A jogerős végzés helyes indokai alapján másodlagosan annak hatályában fenntartását indítványozta.

Az ellenkérelemre adott észrevételében a letevő kifejtette, hogy a végzés jogerőre emelkedése utáni események a felülvizsgálati eljárásban nem vehetők figyelembe. Az ellenkérelemben foglaltakra észrevételezte, hogy részéről a fizetés jogfenntartással történt, a jelzálogjog törlése pedig még nem történt meg. Hangsúlyozta, hogy a jogosult a beszámítási nyilatkozatot visszautasította, azaz a követelését továbbra is fennállónak tekintette. Ezért a Ptk. 287. §-a alapján a letétbehelyezéssel történő teljesítés feltételei változatlanul fennálltak. A teljesítési letét őrzési letétként való kezelésének a feltételei szintén fennállnak a beszámítás tárgyában folyamatban lévő perre tekintettel.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett a felülvizsgáló jogi álláspontjával, amely szerint a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 275. § (2) bekezdésében meghatározott keretek, valamint az alapügy keretei között kellett elbírálni. Mivel a Legfelsőbb Bíróság az alapügyet a rendelkezésre álló iratok alapján vizsgálja felül, valóban nem voltak figyelembevehetőek a felülvizsgálati ellenkérelemben hivatkozott, a jogerős végzés meghozatala után bekövetkezett tények. A felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján érdemben bírálta el.

Megalapozottan hivatkozott a letevő arra, hogy az adott pénzfizetés jogalapját a szerződés érvénytelenségéből eredő eredeti állapot helyreállításában határozta meg. Tévedett azonban annak állításával, hogy a teljesítésnek minősített, általa eszközölt beszámítás ennek keretébe tartozik. Helyesen állapította meg az eljáró bíróság, hogy a szerződésszerű teljesítésnek, illetve az eredeti állapot helyreállításának is a részéről az felelt volna meg, hogy a kapott kölcsönösszeget visszafizeti. Ettől eltérően, a szerződésnek megfelelő szolgáltatások és ellenszolgáltatások visszatérítésén kívüleső módon a letevő többlettényállásként arra hivatkozott, hogy kár érte, amit be kíván számítani a jogosult pénzkövetelésébe. A megjelölt jogalaphoz azonban semmiképpen nem következett a letevőnek a jelen eljárást megindító kérelme, mellyel a bírósági letétbe helyezett 700.000.000,- forint feletti összeget teljesítési letétként kérte elfogadni. Ez a kérelem ellentétes a beszámításnak a Ptk. 296. § (2) bekezdésén alapuló, a követelést megszüntető joghatásával. A 27/2003. (VII.2.) IM rendelet 1. § a) pontja alapján bírósági letétbehelyezésnek teljesítés céljából (Ptk. 287. §, a továbbiakban teljesítési letét) van helye. A teljesítési letétnek a Ptk. 287. § (1) bekezdésében meghatározott feltételei azonban adott esetben nem álltak fenn. A kölcsön visszafizetésével kapcsolatban a jogosult késedelme fel sem merült.

Amennyiben pedig a teljesítés a letevő részéről a beszámítás útján már megtörtént, a jelen, letét útján való teljesítés fogalmilag kizárt, mivel a követelés már megszűnt. Ebből következően nem maradt olyan szolgáltatás, amelyet bírósági letét útján lehetne teljesíteni.

Az állított - érvénytelenségi - jogalapon alaptalan a letevőnek az az érvelése is, hogy csak letéti teljesítéssel érheti el ingatlanának a jelzálogjogtól történő mentesítését. Amennyiben a kölcsönszerződés érvénytelen, a kölcsönkövetelést biztosító jelzálogjogot alapító szerződés - járulékossága folytán - szintén érvénytelen. Az 1997. évi CXLI törvény 62. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jelzálogjog a szerződésből eredő teljesítésektől függetlenül törölhető.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a helyes érdemi döntést tartalmazó jogerős végzést a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az eredménytelenül felülvizsgáló fél köteles a jogosult jogi képviseleti díjának megfelelő felülvizsgálati perköltség megfizetésére és saját felülvizsgálati perköltsége viselésére.

Budapest, 2007. július 5.

Dr. Bősinger Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Mária s.k. előadó bíró, Csánitzné dr. Csiky Ilona s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
írnok

Szné